

Fietspad Bronneger (foto Hans Dekker)

Mocht het predicaat 'een fietstocht vol afwisseling' ooit ergens terecht opgeplakt zijn, dan is het wel op deze route vanuit Borger langs de oude dorpen Bronneger, Drouwen, Gasselte, Buinen, Exloo en Odoorn. Onderweg heeft u prachtige vergezichten over het beekdal van de Hunze en zijn bronriviertjes het Voorste en Achterste Diep. U ziet de Hondsrug als een glooiende lijn langs de westelijke horizon en vanaf de uitkijktoren Poolshoogte bekijkt u de Staatsbossen eens vanaf een geheel andere kant. U komt over hoge essen, over de heide, door het bos. U fietst langs aardappelakkers waar geen eind aan lijkt te komen. Onderweg rijdt u langs kleine weilandjes, afgelegen boerderijen, stille dorpjes en bedrijvige dorpscentra. Plus dat de tocht u vandaag langs maar liefst éénvijfde deel van de Drentse hunebedden voert!

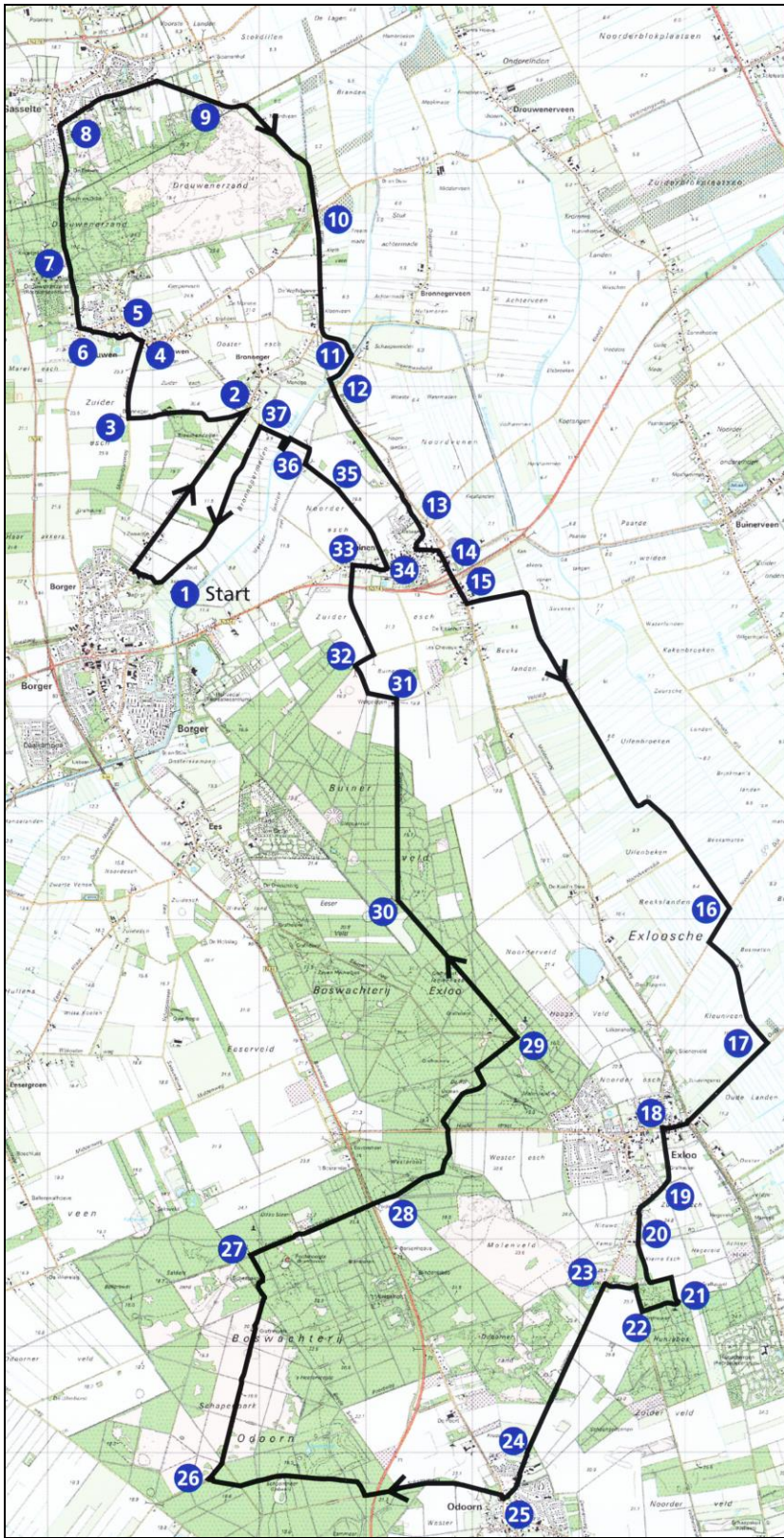
Onderweg gaat u met eigen ogen zien hoe Stichting Het Drentse Landschap haar best doet voor de natuur en voor het Drentse cultureel erfgoed. Natuur en erfgoed zijn ook úw aandacht meer dan waard! Steun ons... Dat kan op verschillende manieren. Kijk voor meer informatie op www.drentslandschap.nl. We hebben elkaar hard nodig de komende tijd!

lengte route 45 km; inkorten in Buinen (van punt 13 naar 34) en in Exloo (van punt 18 naar 29).
startpunt Hunebedcentrum, Bronnegerstraat 12, 9531 TG Borger, www.hunebedcentrum.nl.
gps-coördinaten startpunt N 52° 55' 49^{II} / O 06° 48' 02^{II}
openbaar vervoer Buslijn Assen-Stadskanaal of Emmen-Groningen, uitstappen Bushalte P+R/N34; zie www.9292ov.nl of bel (0900) 9292.
fietsverhuur Egberts Rijwielen, Hoofdstraat 63a, 9531 AC Borger, (0599) 23 42 24, www.egbertegberts.nl.
knooppunten waar mogelijk knooppunten Drents Fietsroutenetwerk aangegeven (www.fietsendrenthe.nl)
afkortingen KP knooppunt, LA linksaf, RA rechtsaf, RD rechtdoor

Het Drentse Landschap

© Stichting Het Drentse Landschap (januari 2013)
Kloosterstraat 5, 9401 KD Assen • Postbus 83, 9400 AB Assen
(0592) 31 35 52 • info@drentslandschap.nl • www.drentslandschap.nl

ROUTEBESCHRIJVING

1 Vanaf parkeerplaats langs Hunebedcentrum lopen naar achterliggende straat. Op straat RA. 2 In Bronneger LA richting Hunebed. Weg wordt zandpad met fietspad. 3 Einde fietspad RA. 4 In Drouwen LA. 5 Na flauwe bocht weg LA, Schoolstraat L. Driesprong LA. 6 Op splitsing RD. Einde fietspad bij KP 42 RA, langs doorgaande weg richting Gasselte.	7 Rechts van fietspad ligt grote zandverstuiving Drouwenerzand van Het Drentse Landschap. 8 In Gasselte na kerkhof bij KP 02 RA, Achter de Brinken. Straatnaam wordt Hoogte der Heide. Even later RA richting camping Horstmansbos. Asfalt ontbreekt, fietspad nemen. 9 Einde weg RA. Bij paddestoel 02962/001 klinkerweg volgen. 10 Op viersprong RD richting Bronneger. Op kruising bij paddestoel 24883/001 RD richting brug.

- 11** Vóór brug RA. Pad wordt fietspad. LA brug over.
- 12** Na brug weggetje en fietspad oversteken naar schelpenpad RD. Paadje wordt halfverharde weg. Weg volgen tot in Buinen. Langs plaatsnaambord Buinen RA.
- 13** In dorp einde weg LA richting Exloo.
- 14** Vlak vóór viaduct oversteken naar fietspad.
- 15** Na het bord Einde fietspad bij KP 44 asfaltweggetje LA. Eerste weg RA.
- 16** Einde weg asfaltweg RA. Klinkerweg LA.
- 17** Einde weg bij KP 13 RA. Einde weg fietspad RD. Vervolg uw weg rechtdoor.
- 18** In Exloo na eerste (flauwe) bocht naar rechts LA. Weg wordt zandweg met fietspad.
- 19** Kruising zandpaden fietspaadje RD. Op doorgaande weg LA en direct bij paddenstoel 21544 LA richting Valthe.
- 20** Vóór bord Einde Exloo zandpad schuin links. Direct in bos links aanhouden. Pad langs bosrand blijven volgen naar rechts.
- 21** Einde pad verhard fietspad RA bij beeld van zwerfkeien.
- 22** Einde fietspad RA. Bij paddenstoel 20919 fietspad LA.
- 23** Einde fietspad weg oversteken. Fietspad LA richting Odoorn.
- 24** In Odoorn na fietspad over de weg verder.
- 25** Bij wegwijzer 2745/2 RA en direct LA richting Schapenpark, Schaapstreek. U passeert paddenstoel 23330. Op fietspad richting Odoornerveen. Na viaduct rechts aanhouden.
- 26** Einde fietspad bij paddenstoel 23329 RA richting Borger.
- 27** Einde fietspad bij KP 06 RA richting Borger.
- 28** Na viaduct bij wegwijzer 14658/2 RD richting Buinen. Doorgaande weg bij KP 24 oversteken naar fietspad door bos.
- 29** Einde fietspad bosweg oversteken en op fietspad LA richting Buinen.
- 30** Splitsing fietspaden bij KP 23 RA richting Buinen
- 31** Na 2 km einde fietspad LA.
- 32** Viersprong zandpaden bij paddenstoel 20727/0001 RA. Op driesprong LA. N374 oversteken.
- 33** Einde weg RA dorp in.
- 34** Na dikke steen in bocht bij Hoofdstraat 3 en 5 LA.
- 35** Waar verharde weg zandpad wordt fietspad RD.
- 36** Einde pad fietspad RA. Na 150 m schelpenpaadje LA over brug bij sluis.
- 37** Einde fietspad bij KP 43 klinkerweg LA naar startpunt

Achtergrondinformatie over het gebied

Over de flanken van de Hondsrug (foto Bertus Boivin)

Hunzedal (punt 1 in de route)

Vanaf de weg over de flanken van de Hondsrug heeft u prachtige vergezichten het Hunzedal in. In de verte ligt de zandrug tussen Voorste en Achterste Diep waarop in de vroege middeleeuwen het dorp Buinen ontstond.

Hunebedden (punt 2, 6, 21, 29 en 37)

- Na punt 2 liggen rechts van het fietspad I de vijf hunebedden van Bronneger op een rijtje: D25, D24, D23, D22 en D21. De laatste ligt het mooiste van allemaal aan de rand van de Zuideresch van Drouwen, een met recht eerbiedwaardige plek.

Hunebed D21 bij de Zuideresch (Foto Bertus Boivin)

- Als u het hunebeddenpaar D19 en D20 wilt bekijken, gaat u bij punt 6 RA en dan moet u na 100 m de weg oversteken, Steenhoopsweg. De hunebedden liggen na 350 m aan de linkerkant van de weg.
- Na punt 21 ziet u in de eerste bocht links hunebed D31 liggen, of beter gezegd: de restanten van een hunebed. De bekende archeoloog prof. Van Giffen schreef er in 1918 al over dat het hunebed 'in treurigen staat' verkeerde en in de negentiende eeuw door schatgravers 'tot onherkenbaar wordens toe vernield' was.
- Bij punt 29 neemt u voor een bezoek aan het een paar honderd meter verderop gelegen hunebed D 30 een stukje het fietspad linksaf langs de verharde weg.

- Als u vanaf de parkeerplaats nog even naar hunebed D27 loopt - met een lengte van 22,5 meter het grootste hunebed van Nederland! - heeft u vandaag maar liefst tien hunebedden gezien...

Keienbeelden (punt 3, 21 en 26)

- Zo'n 50 meter naar links bij punt 3 staat als een maantje op zijn rug het beeld 'Gewichtheffer' van Ton Kalle. Verderop tijdens de route komt u nog twee van deze nieuwe monumenten van zwerfstenen tegen.
- Het beeld bij punt 21 heet 'Mental map'. Het is gemaakt door Petra Boshart die er zelf over schreef: 'Het leven zelf is een reis door het geestelijk labyrint'.
- Bij punt 26 ligt links van het pad langs het pad over het Schapenpark de enorme 'Ode aan de zon' van kunstenaar Rob Schreefel.

Drouwenerzand (punt 7)

Het is moeilijk voor te stellen dat de reizigers in vroeger tijden opzagen tegen de tocht van Borger naar Gasselte. Ze moesten door een destijds zeer onherbergzaam gebied met hoge zandduinen. Een eeuw geleden werden de duinen 'vastgelegd' door dennen aan te planten. Een deel van het Drouwenerzand is nog steeds een imposante zandverstuiving.

Hunzedal (punt 9)

Vanaf hier in het gebied De Branden tot aan de Zoersche Landen bij Exloo fietst u langs de westrand van het Hunzedal. Sinds de jaren negentig is Het Drentse Landschap in het Hunzedal actief met natuurontwikkeling. De Hunze krijgt de oude meanders terug en mag weer buiten zijn oevers treden. Het Hunzedal wordt een gebied met ruige groene vlaktes en veel water.

Kanaal Buinen-Schoonoord (punt 10 en 11)

Bij het graven van het Kanaal Buinen-Schoonoord vanuit het Oranjekanaal in de jaren twintig van de vorige eeuw werd gebruikgemaakt van het beekdal van het Voorste Diep. Er was een 'omweg' van meer dan vijf kilometer nodig om het dorp Buinen te bereiken met een minimum aan sluisen...

U passeert het kanaal met een houten fietsbrug die gebouwd is op de stenen pijlers van de spoorbrug van de Noordooster-Lokaalspoorweg. Deze legde in 1905 de spoorlijn Emmen-Stadskanaal aan. Tot in Buinen fietst u over het tracé van de oude spoorlijn.

Achterste Diep (punt 15)

U fietst door het stroomdal van het Achterste Diep. De komende jaren zal het gebied steeds natter worden. Dit wordt onder andere mogelijk dankzij de komst van het Lofar-project van Astyon. Het is een systeem met enkele duizenden kleine antennes die samen één supertelecoop vormen.

Kerk Odoorn (punt 24)

Even linksaf ziet u bij de kerktoren van Odoorn dat men in de middeleeuwen zwerfkeien gebruikte om het metselwerk een stevige basis te verschaffen.

'Ode aan de zon' in het Schapenpark (foto Bertus Boivin)

Schapenpark (punt 27)

Rechts van het fietspad liggen de uitkijktoren Poolshoogte en een gezellige uitspanning. Een uitgelezen kans om een blik over de Staatsbossen te werpen en even op adem te komen voor het laatste deel van de tocht!

Noorderesch Buinen (punt 34)

Tot de ruilverkaveling in de jaren zestig was de Noorderesch van Buinen - evenals de Zuideresch waar u vóór de N374 overheen kwam - nog verdeeld in tientallen akkertjes. Het uitzicht vanaf de es is fantastisch dankzij de voor Drentse begrippen enorme hoogteverschillen.